

Громадська організація «Європа без бар'єрів»

Звіт за період діяльності з 2010 по 2013 роки

ПРОФІЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ:

ГО «Європа без бар'єрів» – організація, що була створена 2009 року з метою сприяння та захисту законних соціальних, економічних, творчих, культурних та інших спільних інтересів своїх членів, сприяння взаємній відкритості між Україною, країнами Європейського співтовариства та іншими країнами світу на основі послідовного утвердження демократичних засад розвитку суспільства, прав і свобод людини у всіх їх виявах .

ГО «Європа без бар'єрів», - єдина в Україні організація, що виконує системний моніторинг виконання урядом реформ та дотримання діючих регуляцій у сфері візової політики, міграції, безпеки документів, громадського порядку та безпеки, управління кордонами.

СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ

Діяльність організації має сприяти розвитку руху на підтримку громадських свобод, зокрема, свободи пересування та міжлюдських контактів. Члени організації реалізують проекти у різноманітних галузях, націлених на підтримку європейської інтеграції України та виробленню практичних рекомендацій для прискорення процесів євроінтеграції України.

ПРАКТИЧНІ КРОКИ

Сприяння усуненню адміністративних бар'єрів, що заважають свободі спілкування та пересування громадян України та інших країн Європи та здійснення шляхом моніторингу громадського контролю за виконанням існуючих договорів та зобов'язань між ЄС та Україною

НАПРЯМОК: ГРОМАДСЬКИЙ МОНІТОРИНГ (2009 – 2010)

З підписанням Україною 2008 року Угоди про спрощення віз у відносинах з ЄС, громадяни України отримали можливість одержувати шенгенські візи за спрощеним порядком. Разом з цим постала потреба у громадському контролі за виконанням даної Угоди.

ЄББ розпочинає громадський моніторинг дотримання консульствами Європейського Союзу прогресивних норм та положень Угоди про спрощення оформлення віз та Візового Кодексу ЄС. Паралельно проводиться інформаційна та адвокаційна робота з метою підвищення обізнаності щодо методів та засобів за допомогою яких громадяни України можуть у найповнішій мірі скористатися положеннями нового Кодексу та Угоди про спрощення оформлення віз.

За визначеними напрямками 2009 по 2010 роки було здійснено наступні загальноукраїнські дослідження:

- «Моніторинг візової політики і практики країн ЄС в новому політико-правовому контексті Шенгену»
- «Коментований переклад Візового Кодексу Європейського Союзу та інформування громадян України»
- «Громадське сприяння набуття Україною безвізового режиму з ЄС»
- «Моніторинг виконання існуючих норм і правил видачі віз країн ЄС громадянам України»
- «Громадська підтримка візового діалогу Україна-ЄС в контексті програми «Східне партнерство»

ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ (2009 – 2010)

За визначений період ГО «Європа без бар'єрів» розбудовує партнерські зв'язки з організаціями, що володіють ресурсами для проведення соціологічних досліджень у візово-міграційній сфері. Визначені 8 громадських організацій стають членами однойменного фахового об'єднання (консорціуму). Утворення даного об'єднання уможливило проведення моніторингових досліджень не лише в Києві, але й в усій Україні.

В цей період, ЄББ стає членом Спільного комітету експертів з питань імплементації Угоди про спрощення оформлення віз між Україною та ЄС та отримує можливість участі у двосторонніх перемовинах між Україною та ЄС щодо процесу візового спрощення та візового діалогу.

- Фактологічний матеріал ЄББ, зібраний за результатами моніторингу використовується сторонами України та ЄС для визначення рівня ефективності імплементації договірних регуляцій у сфері «візового діалогу» між Україною та ЄС.
- Експерти організації здійснюють неофіційний переклад Візового Кодексу ЄС з коментарями окремих прогресивних положень Кодексу з метою їх максимально практичного застосування.
- Розроблено комплекс рекомендацій по ефективному використанню прогресивних норм Угоди про спрощення, що є єдиними практичним посібником для громадян – заявників консульств країн-членів ЄС

З метою посилення фахової експертизи було підготовлено двомовні версії аналітичних звітів з рекомендаціями, що використовувались незалежними експертами та експертами з відповідних державних інституцій. Наведені нижче публікації розраховані також для всіх, хто цікавиться проблемами отримання шенгенських віз, а також рівнем виконання положень Угоди про спрощення оформлення віз між Україною та ЄС та Візового кодексу ЄС:

- Український погляд на візову політику країн Європейського Союзу
- Розширення та модернізація Шенгену: наслідки і перспективи
- Законодавче забезпечення руху до симетричного безвізового режиму між ЄС та Україною. Поточні оцінки візової практики країн ЄС в Україні
- Шенгенські консульства в оцінках та рейтингах. Візова практика країн-членів ЄС в Україні.

За визначеними напрямками діяльності було проведено більше 20-ти заходів, з них, прес-конференції, брифінги, круглі столи, дискусії. <http://novisa.org.ua/category/announce/page/6/>

За вказаний період експерти організації надали більше 60-ти коментарів різним засобам масової інформації, що за нашими підрахунками може складати мільйонну аудиторію слухачів та глядачів.

Для комплексного та об'єктивного інформування потенційних заявників, експертів та всіх, хто цікавиться регулярними поїздками до країн ЄС, члени організації розробляють та запроваджують сайт www.novisa.org.ua

Підготовлено низку інформаційно-рекомендаційних матеріалів за напрямком «візовий діалог» України та ЄС для впливових ЗМІ, з якими встановлено партнерські зв'язки та які регулярно висвітлюють «візову» проблематику

Встановлено конструктивну співпрацю з консульськими службовцями та сформовано надійний канал по обміну практичною інформацією.

НАПРЯМОК: ГРОМАДСЬКИЙ МОНІТОРИНГ (2010 – 2011)

У листопаді 2010 року Україна отримує від Європейського Союзу План дій з візової лібералізації (ПДВЛ) та розпочинає виконання завдань і критеріїв за наступними напрямками: «безпека документів», «управління кордонами та міграцією», «громадський порядок і безпека», «фундаментальні права людини та зовнішні відносини».

Додатковими критеріями, що визначають готовність країни до запровадження безвізового режиму, слугує міграційний потенціал громадян та виконання Угоди про реадмісію.

Експерти організації започатковують моніторинг виконання завдань (ПДВЛ) та здійснюють перше в Україні дослідження міграційного потенціалу України в перспективі скасування віз для України.

Експерти організації також беруть активну участь у розробці методології комплексного дослідження «Індекс європейської інтеграції країн Східного Партнерства», зокрема в частині «Безпеки, правосуддя та свободи пересування».

За визначеними напрямками 2009 по 2010 роки було здійснено наступні загальноукраїнські дослідження:

- Громадське сприяння виконанню Плану дій з візової лібералізації через незалежний моніторинг виконання критеріїв та існуючих зобов'язань між Україною та ЄС
- Громадське оцінювання візової практики консульств ЄС у світлі візової лібералізації
- Сприяння чутливим реформам в контексті виконання Плану дій з візової лібералізації Україна – ЄС.

За результатами виконання вищезгаданих питань було підготовлено наступні публікації:

- Безпека документів та міграційна політика: висновки та рекомендації міжнародних робочих груп для України
- Як Україна виконує План дій з візової лібералізації. Результати громадського моніторингу
- Як досягти безвізового режиму з Європейським Союзом? Досвід Західних Балкан для України.
- Безвізова Європа для країн Східного партнерства: шляхи досягнення

ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ (2010 – 2011)

- Започаткування регулярного моніторингу виконання Україною критеріїв, передбачених 1-ю фазою ПДВЛ. Розробка он-лайн таблиці, що містить актуальну поточну та систематизовану інформацію щодо стану виконання реформ, передбачених Національним Планом дій з візової лібералізації, що слугує показником прогресу у виконанні країною зобов'язань перед ЄС <http://novisa.org.ua/plan-dij/>
- Здійснення громадського моніторингу ПДВЛ сприяла позитивним зрушенням у забезпеченні прозорості та публічності процесу візової лібералізації, зокрема сторони офіційно оприлюднили текст ПДВЛ, який майже рік існував як документ з обмеженим доступом.
- Українська сторона залучала незалежних експертів на початковій стадії розробки Національного плану з виконання ПДВЛ
- Експерти організації брали регулярну участь у засіданнях експертних груп Єврокомісії, що відвідали Україну з оціночною місією у червні та листопаді 2011 року
- Формулювання рекомендацій для подолання перешкод у виконанні «чутливих» реформ, зокрема у сфері боротьби з корупцією та подолання дискримінації.
- Налагодження співпраці у трикутнику *незалежні експерти – уряд України* у питаннях ПДВЛ.
- Співпраця з Комітетом європейської інтеграції ВРУ (у червні 2013 року відбулись слухання Комітету, а у вересні – парламентські слухання, під час яких результати моніторингу ПДВЛ слугували одним із важливих джерел фахового аналізу
- Співпраця з експертними місіями ЄС, що здійснюють оцінку виконання Україною завдань ПДВЛ.

НАПРЯМОК: ОБМІН ДОСВІДОМ (2010 – 2011)

2011 року експерти Організації утворюють міжнародні секторальні робочі групи за напрямками «міграційна політика» та «безпека документів», що є важливими складовими руху України до безвізового режиму у відносинах з ЄС. Зусиллями експертів з Польщі, Бельгії, Німеччини, країн Східного Партнерства, Болгарії, країн Західних Балкан, було надано аналіз та оцінки відповідності поточної державної політики стандартам Європейського Союзу у сфері міграції та реадмісії, безпеки ідентифікаційних документів, що є базовими вимогами у виконанні завдань та критеріїв Плану дій з візової лібералізації.

За визначеними напрямками 2009 по 2010 роки було здійснено наступні загальноукраїнські дослідження:

- «Скасування візового режиму з ЄС щодо України: досвід Сербії та українські реалії»
- «Прокладаючи шлях до безвізового режиму між країнами Східного партнерства та ЄС»
- «Досвід громадської експертизи та адвокатування лібералізації візового режиму з ЄС на прикладі країн Східного Партнерства»
- Громадське сприяння набуття Україною безвізового режиму з ЄС
- Сприяння реформам у сфері безпеки документів та міграційної політики в контексті візового діалогу Україна-ЄС.

За даним напрямком було підготовлено наступні публікації:

- Прокладаючи шлях до безвізового режиму: приклад країн Східного Партнерства
- Балканська дорога до Білого списку Шенгену: досвід для України

ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ (2010 – 2011)

- Підготовлено фахові висновки та рекомендації, що спираються на міжнародний досвід виконання реформ за напрямками ПДВЛ для відповідних органів державної влади України, зокрема за напрямком «безпека документів» та «міграційна політика»
- Проведено поглиблений аналіз досвіду планування та виконання урядами країн Західних Балкан критеріїв та завдань, зокрема особливостей законодавчого забезпечення безвізового руху відповідних країн.
- Аналіз досвіду партнерів з країн СхП у візовій лібералізації, отримання оновленого та нового методологічного інструментарію, що став змістовим наповненням для створення адаптованої до місцевих реалій стратегії візової лібералізації

МЕРЕЖЕВА ДІЯЛЬНІСТЬ (2010 – 2011)

Важливим кроком у налагодженні співпраці з фаховими організаціями стала участь «Європи без бар'єрів» у Міжнародній коаліції «За Європу без віз», що охоплює більше 40 організацій учасниць. Коаліція розпочала діяльність з метою проведення досліджень, адвокаційної діяльності сприяючи укріпленню політики «Дружніх кордонів».

Експерти організації встановили партнерські зв'язки з провідними аналітичними організаціями, що фахово займаються питаннями свободи пересування: Асоціація за відкрите суспільство PASOS, Європейська Ініціатива Стабільності (ESI), Центр європейської політики (ЕРС)

Експерти ЄББ є одними із найбільш активних членів Коаліції та одними з авторів міжнародного дослідження «*Індекс візової лібералізації країн Східного Партнерства*» <http://monitoring.visa-free-europe.eu/>

Дослідження є унікальним інструментом, що дозволяє отримати всебічну та виважену інформації щодо стану виконання реформ у країнах Східного Партнерства.

Підготовлені публікації та дослідження:

- Як забезпечити зростання підтримки скасування віз для України та Східної Європи
- Українська частина Індексу візової лібералізації

АДВОКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ (2010 – 2013)

ГО «Європа без бар'єрів», - це унікальний адвокаційний майданчик та експертна платформа, спрямована на підготовку експертних та адвокативних матеріалів та висновків для змістовного посилення позитивної аргументації скасування віз з боку ЄС. Членами організації було проведено заходи (круглі столи, брифінги, робочі зустрічі) в окремих країнах-членах ЄС, що мають найбільший скепсис щодо безвізових прагнень громадян України. Разом з членами Коаліції «За Європу без віз» було проведено низку «круглих столів» та публічних дискусій у 10-ти столицях Європейського Союзу та презентовано фотовиставку «Візи? Навіщо?».

За визначенням напрямком з 2011 по 2013 роки було здійснено наступні дослідження та діяльність:

- Ні візовому режиму! Європа – наш спільний дім.
- Візи? Навіщо? Європа досі страждає від візових бар'єрів

- «Життя надто коротке, щоб чекати на візу»: підтримка безвізового руху Україна-ЄС
- Підготовка та початок кампанії за скасування віз у Європі
- Документальне кіно «Незавершена Європа»

За даним напрямком підготовлено:

- Фотовиставку «Візи? Навіщо?»
- Документальний фільм «Незавершена Європа»
- Плакати, листівки, футболки з тематикою «Свобода пересування»

ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ (2011 – 2013)

- Проведення публічних дискусій та робота «візової громадської приймальні» з інформуванням громадян щодо особливостей візового клопотання в рамках Днів Європи
- Проведення тематичних дискусій у десяти столицях країнах Європейського Союзу, що стосуються питань політики розширення, безпеки, управління міграцією та свободи пересування
- Створення ефективних візуалізованих засобів адвокації свободи пересування, - фотовиставка «Віза? Навіщо?», яка підняла проблему візових режимів для законослухняних громадян та тих, хто складає «золотий фонд» українського суспільства.
- Введення результатів досліджень ЄББ в контекст роботи OSCE/ODIHR
- Створення документальної стрічки «Незавершена Європа» з аналізом перспектив розширення ЄС за рахунок країн СхП. Презентація стрічки з публічними дискусіями в Україні та Молдові.

НАПРЯМОК: УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЄЮ (2011 – 2013)

Даний напрямок був розроблений експертами організації з метою забезпечення представників відповідних органів влади вичерпними знаннями щодо ефективного управління міграційними процесами та кордонами у відповідності з визнаними міжнародними та європейськими стандартами шляхом аналізу законодавчих та інституційних прогалів.

У липні 2012 року активісти ГО «Європа без бар'єрів» ініціюють створення Координаційної Ради на основі об'єднання фахівців-міграціологів з метою консолідації зусиль незалежних експертів, спрямованих на вивчення сучасного міграційного процесу, забезпечення незалежним, компетентним аналізом, оцінками і рекомендаціями інституції України та ЄС, відповідальні за прийняття рішень у міграційній сфері державної політики.

До Координаційної Ради станом на початок 2013 року увійшли експерти з семи провідних інституцій України, що спільно здійснюють дослідницьку та адвокаційну діяльність, спрямовану на формування спільного майданчика для проведення комплексних досліджень сучасної міграції, розробки практичних рекомендацій та здійснення аналізу прийнятих рішень у сфері державної політики, презентації результатів досліджень серед представників відповідних цільових аудиторій.

За визначенням напрямком з 2011 по 2013 роки було здійснено наступні дослідження та діяльність:

- Регіональний аналіз прогалин в інституційному потенціалі управління міграційними процесами (Україна, Молдова, Білорусь)
- Міграційний потенціал України в контексті набуття безвізового режиму з ЄС
- Україно-іспанський міграційний вектор: переваги та ризики в контексті візової лібералізації (Україна – ЄС формування компетентного сприйняття українського внеску в міграційну карту Європи)
- Оцінювання динаміки візово-міграційної практики країн Європейського Союзу в Україні та громадський вплив на її зміни

ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ (2011 – 2013)

- Отримання, систематизація та оприлюднення всебічної та виваженої інформації щодо стану виконання реформ, передбачених ПДВЛ забезпечення публічності та прозорості усього процесу імплементації та оцінки виконання ПДВЛ
- Поширення в українському інформаційному просторі достовірної та виваженої інформації щодо стану виконання ПДВЛ та відповідних перспектив скасування віз, роз'яснення механізмів ухвалення відповідних рішень Європейським Союзом
- Оприлюднення рекомендацій, що сприятимуть подальшому прогресу України в процесі виконання реформ під час засідання Координаційного центру з виконання завдань ПДВЛ
- Виявлення як очевидних, так і прихованих факторів, що впливають на впровадження реформ в межах ПДВЛ

42, Volodymyrska str., office 21
01034 Kyiv, Ukraine
tel./fax: +38 (044) 2386843, 2308376
e.: info.novisa.ewb@gmail.com
www.novisa.org.ua

- Мінімізація спротиву з боку суб'єктів, від яких залежить прийняття і впровадження рішень та політик, розширення поля свідомої підтримки відповідних реформ в парламенті та органах виконавчої влади